

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
Α΄ ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
22/04/2022
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 1
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

A. Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 75.2-75.4

οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν (ενν. τον Νικόστρατο) πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι **καταλιπεῖν**, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὤσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. **Δείσαντες** δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν.

B. Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 81.4-81.5

Ἡμέρας τε ἑπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα **ναυσι** παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων **ὑπὸ τῶν λαβόντων**· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατήρ **παῖδα** ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε την απόδοση του κειμένου Β στα νέα ελληνικά.

Μονάδες 30

2. Σύμφωνα με τον καθηγητή J.H. Finley «Η άποψη ότι ο πόλεμος παράγει βία και η βία πολιτικό χάος, βρίσκει την πληρέστερη έκφρασή

ΤΕΛΟΣ 1ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

της στην Ιστορία στην τρομακτική εξιστόρηση του εμφύλιου παραγμού στην Κέρκυρα» (Θουκυδίδης, σ. 186). Να επιβεβαιώσετε τον παραπάνω ισχυρισμό με βάση όσα εξιστορούνται από τον Θουκυδίδη στο κείμενο Β.

Μονάδες 10

3. Να συγκρίνετε τη στάση των δύο στρατηγών, του Νικόστρατου και του Ευρυμέδοντα, όπως παρουσιάζονται στα δύο αποσπάσματα.

Μονάδες 10

4. α) *τοῦ δήμου, ναυσί, πατήρ, παῖδα, τῷ ἱερῷ*: Να γράψετε την ίδια πτώση του άλλου αριθμού. (μονάδες 5)

4. β) Να γράψετε του ζητούμενους τύπους. (μονάδες 5)

πείθουσι: γ' πληθυντικό Οριστικής Παρακειμένου Μέσης Φωνής

καταλιπεῖν: β' ενικό Προστακτικής Αορίστου β' Ενεργητικής Φωνής

ἀπεσπῶντο: β' πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα Μέσης Φωνής

ἀπέθανον: απαρέμφατο στο χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται

φιλεῖ: γ' ενικό Ευκτικής Ενεστώτα Ενεργητικής Φωνής

Μονάδες 10

5. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη: *ἐπέισθησαν, ἐώρων, ἐδύναντο, εἶναι, ἐκτείνοντο*.

Μονάδες 10

6. α) Να αντιστοιχίσετε τις προτάσεις της στήλης Α με τους συντακτικούς χαρακτηρισμούς της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν. (μονάδες 5)

A	B
1. ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι	α. δευτερεύουσα αναφορική
2. μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι	β. δευτερεύουσα αιτιολογική
3. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν	γ. δευτερεύουσα ειδική

4. εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε	δ. δευτερεύουσα ενδοιαστική
5. ἄς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε	ε. δευτερεύουσα χρονική
	στ. δευτερεύουσα υποθετική
	ζ. δευτερεύουσα τελική

6. β) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις **τονισμένες** λέξεις των κειμένων Α και Β. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

7. Ο πόλεμος, ιδίως ο εμφύλιος, αποκτηνώνει τον άνθρωπο και επιφέρει ολέθριες συνέπειες. Ποια επίπτωση των εμφυλίων πολέμων αναφέρει ο Θουκυδίδης στο παρακάτω απόσπασμα και με ποια παραδείγματα την αποσαφηνίζει;

Θουκυδίδου *Ιστορία*, 3, 82.4-82.5

Για να δικαιολογούν τις πράξεις τους άλλαζαν ακόμα και την σημασία των λέξεων. Η παράλογη τόλμη θεωρήθηκε ανδρεία και αφοσίωση στο κόμμα, η προσωπική διστακτικότητα θεωρήθηκε δειλία που κρύβεται πίσω από εύλογες προφάσεις και η σωφροσύνη προσωπίδα της ανανδρείας. Η παραφορά θεωρήθηκε ανδρική αρετή, ενώ η τάση να εξετάζονται προσεκτικά όλες οι όψεις ενός ζητήματος θεωρήθηκε πρόφαση για υπεκφυγή. Όποιος ήταν έξαλλος γινόταν ακουστός, ενώ όποιος έφερνε αντιρρήσεις γινόταν ύποπτος. Όποιον επινοούσε κανένα τέχνασμα και πετύχαινε, τον θεωρούσαν σπουδαίο, κι όποιον υποψιαζόταν σύγκαιρα και φανέρωνε τα σχέδια του αντιπάλου, τον θεωρούσαν ακόμα πιο σπουδαίο. Ενώ όποιος ήταν αρκετά προνοητικός, ώστε να μην χρειαστούν τέτοια μέσα, θεωρούσαν ότι διαλύει το κόμμα και ότι είναι τρομοκρατημένος από την αντίπαλη παράταξη. Με μια λέξη, όποιος πρόφταινε να κάνει κακό πριν από άλλον, ήταν άξιος επαίνου, καθώς κ' εκείνος που παρακινούσε στο κακό όποιον δεν είχε σκεφτή να το κάνει.

(μεταφρ. Α. Βλάχος)

Μονάδες 10

8. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):
Ο Θουκυδίδης
- α. αποδοκίμαζε τον πολεμικό σχεδιασμό του Περικλή.
 - β. κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη το 424 π.Χ., ως στρατηγός, από την επίθεση των Σπαρτιατών.
 - γ. χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους, όπως τα εικότα, τα σημεία και τα τεκμήρια.
 - δ. θεωρεί ότι η λογική και η τύχη αποτελούν στοιχεία στα οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
 - ε. γράφει στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5ου αι. π. Χ.

Μονάδες 10

*Οι παρατηρήσεις 5 και 8 έχουν αντληθεί από την Τράπεζα Θεμάτων.

** Τα θέματα επιμελήθηκαν οι φιλόλογοι Παπαδοπούλου Αντιγόνη και Καραβά Δήμητρα.

Πολύτροπον
Αρμενία